

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
БІОРЕСУРСІВ І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ
УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ НАУКОВИЙ ЦЕНТР «ІМЕСГ» НААН**

***ЗБІРНИК
ТЕЗ ДОПОВІДЕЙ***

***VI Міжнародної науково-технічної конференції з нагоди
112-ї річниці від дня народження
доктора технічних наук, професора,
члена-кореспондента ВАСГНІЛ,
віце-президента УАСГН
КРАМАРОВА
Володимира Савовича
(1906-1987)***

«КРАМАРОВСЬКІ ЧИТАННЯ»

***21-22 лютого 2019 року
м. Київ***

УДК 658.589

ОСОБЛИВОСТІ СТВОРЕННЯ КОНКУРЕНТНОЇ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОЇ ТЕХНІКИ НА СУЧАСНОМУ ЕТАНІ

В. Ф. ДІДУХ, доктор технічних наук, професор,
В. В. БУСНЮК, аспірант,
Луцький національний технічний університет
E-mail: didukh_v@ukr.net, vbusnyuk22.08@gmail.com

Визнання України аграрною державою, на теренах якої можна виробляти значні об'єми сільськогосподарської продукції для світового ринку, вимагає наростити виробництво конкурентної сільськогосподарської техніки для забезпечення максимальної механізації виробничих процесів з врахуванням її умов експлуатації.

Основою забезпечення конкурентних переваг машинобудування є якісний економічний прорив: спочатку в індустріальне, а потім у постіндустріальне суспільство. При цьому особлива увага має приділятися формуванню організаційно-економічного механізму реалізації заходів по забезпеченню інноваційності машинобудівних підприємств щодо підвищення конкурентоспроможності, що відображено у відповідних програмних документах багатьох країн як із розвинуеною, так і перехідною економікою.

Більшість передових публікацій, у яких оцінюють перспективу прориву держави, спираються на світовий досвід та теорію М. Портера, згідно якої конкуренція у будь-якій галузі формується під впливом п'яти основних сил: наука і технологія; капітал; робоча сила; інфраструктура; інформація.

Па нашу думку, у вказаних складових необхідно звернути увагу на науку і технології, так як наукове підґрунтя сільськогосподарського машинобудування в Україні бажає бути значно кращим.

Адже, сьогодні сільськогосподарське машинобудування є високоінтегрованою галуззю і характеризується глобалізацією, яка постійно наростає. Більшість великих продуцентів — John Deere, Case, New Holland (CNH Global), AGCO Corporation — є транснаціональними корпораціями, які мають спільні виробничі або складальні підприємства в усьому світі. Інші компанії, які не виготовляють своєї техніки на зарубіжних підприємствах, мають у багатьох країнах своїх торговельних агентів і канали збуту продукції. Комплектуючі, вузли й деталі тракторів, сільськогосподарських машин та обладнання відвантажують до різних країн і використовують під час виробництва техніки за контрактами OEM, які передбачають виготовлення

постачальником продукції за специфікацією і з фірмовою маркою замовника для дальшої реалізації через канали замовника як його власної продукції.

Країни, які не в змозі вклинитись у виготовлення техніки світових брендів, мають дві можливості для забезпечення своїх виробничих потреб:

1. Закупівля готового виробу. Споживач, що бажає задовольнити свою проблему в тому або іншому виробі, з'ясовує, чи є у продажу виріб з бажаними властивостями. Як правило, він має нагоду вибирати між декількома виробами. Прикладом може бути, представлення різноманітних технічних сільськогосподарських засобів на щорічній виставці «AGRO SHOW – 2018», м. Познань (Польща), яку відвідали автори (фото 1).

Побачене дозволяє стверджувати, що вклинитись у корпоративну систему виготовлення сучасних технічних засобів сільськогосподарського призначення без новітніх технологій та спеціальної підготовки кадрового потенціалу не можливо.

Рис. 1. Загальний план «AGRO SHOW 2018»

2. Замовлення спеціального виробу. Якщо виробу з бажаними властивостями немає у продажу, споживач вимушений чекати, поки буде пройдений довгий шлях від моменту оформлення замовлення через стадії конструювання і виготовлення до поставки виробу. Виріб, виготовлений з урахуванням індивідуальних вимог замовника, відповідно коштує дорожче. Для правильних постановки і вирішення такої задачі потрібна активна співпраця ряду фахівців, серед яких конструктор повинен відігравати головну роль.

Оскільки постановка задачі ніколи не буває ідеальною, то при виконанні кожного замовлення конструктор повинен надавати проектованій системі додаткові властивості. Тому замовники певного роду, таких, як наприклад армія, пред'являють особливі вимоги, виходячи з свого професійного досвіду.

Світовий досвід виробництва сільськогосподарської техніки (на прикладі заводу «ROLMAKO», м. Познань, рис. 2), яке спеціалізується на випуску

грунтообробних знарядь показує, що досягти конкурентності можливо лише за умови коли враховуються особливі умови її експлуатації та вимоги замовника.

Таким чином, дані приклади вказують на необхідність зважених підходів до вибору НДР і ДКР та формування стратегії вітчизняного сільськогосподарського машинобудування.

Суспільство з розвиненою ринковою економікою вимагає від інженера більшої орієнтації на питання маркетингу та збуту, обліку соціально-економічних чинників та психології споживача, а не тільки технічних і конструктивних параметрів майбутнього виробу.

Рис. 2. Продукція заводу «ROLMAKO»

Сьогодні проектна діяльність виходить далеко за межі сучасного виробництва, і тісно пов'язана з науковою, мистецькою, політичною та суспільною діяльністю людини. Розробка та впровадження нового, починаючи з простих виробів до суспільних кампаній, мають низку спільних ознак, що характеризують їх як проекти. Це, зокрема, такі ознаки:

- розв'язання певної проблеми;
- спрямованість на досягнення конкретної мети;
- взаємопов'язані дії, що призводять до кінцевого результату;
- діяльність пов'язана з плануванням;
- наявність певного бюджету (фінансового, матеріального тощо);
- суб'єктивна або об'єктивна новизна, унікальність та неповторність.

Тому, для розвитку вітчизняного сільськогосподарського машинобудування важливо окреслити проблеми, притаманні лише для території держави. До таких, слід віднести створення технічних засобів для вирощування та переробки всього біологічного врожаю льону олійного, вирощеного в умовах Західного Полісся.

Рішення кафедри Аграрної інженерії про дослідження технологій збирання та первинної переробки всього біологічного врожаю льону олійного, вирощеного в особливих умовах Західного Полісся було прийнято, коли постала проблема зі стебловою частиною врожаю, яка в окремі роки сягала більше 1 м за наявності в стеблах короткого неорієнтованого волокна. Відповідно авторами заявлено про потребу виробництва нових жаток для збирання льону олійного до зернозбиральних комбайнів (Патент України на винахід №118379, Оpub.10.01.2019р., бюл.№1) та машини для виготовлення паливних рулонних матеріалів і проводяться відповідні ДКР.